

АВТОМОБИЛЬНО-ДОРОЖНЫЙ ИНСТИТУТ
ГОСУДАРСТВЕННОГО ВЫСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ
«ДОНЕЦКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»

Факультет «Экономика и управление»
Кафедра «Менеджмент организаций»

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

дисциплины цикла профессиональной подготовки
«Финансовый менеджмент»
направление подготовки – «Менеджмент организаций»

Курс – II, семестр – 4

Горловка

1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ РОЗДІЛ

1.1. Загальні положення

Робоча програма складена згідно з типовою програмою дисципліни «Фінансовий ринок» спеціальності «Менеджмент організацій».

«Фінансовий ринок» це одна із профілюючих дисциплін, яку вивчають студенти спеціальності «Економічна кібернетика».

Загубивши можливість черпати фінансові ресурси з централізованих джерел, підприємства колишнього Радянського Союзу вийшли у вільне плавання в безкраїх просторах ринкової економіки, не цілком усвідомлюючи, як жити в цих нових умовах. Єдине непорушне правило, що було моментально засвоєно всіма керівниками, складається в тому, що потрібні гроші. Якщо гроші є, їх можна інвестувати й в основні, і в оборотні кошти, а також у фінансові активи інших підприємств і за умови, що ринкова вартість підприємства буде зростати, можна жити цілком респектабельно навіть в умовах нестабільної економіки. Але де знайти гроші, і як їх залучити на підприємства? По визначенню гроші є в інвесторів, але переважна маса інвесторів знаходиться за рубежем, де фінансисти грають по своїх правилах. Вони готові вкласти гроші тільки в ті підприємства і проекти, що принесуть їм достатню віддачу на вкладені кошти.

1.2. Мета викладання дисципліни

Основною метою вивчення наданої дисципліни є закріплення у студентів знань, що стосуються особливостей розвитку фондових бірж і правил поведінки на них, раціонального розміщення наявних фінансових ресурсів у цінні папери, а також умілого формування інвестиційного портфеля.

1.3. Задачі вивчення дисципліни і основні вимоги до рівня засвоєння змісту дисципліни

Основними задачами вивчення дисципліни є:

- 1) Вивчення теоретичних основ інвестиційного процесу із врахуванням вітчизняного й зарубіжного досвіду;
- 2) Висвітлення питань функціонування фінансового ринку;
- 3) Вивчення особливостей роботи фінансових посередників на ринку цінних паперів;
- 4) Набуття студентами практичних навичок та умінь щодо формування портфелю цінних паперів.

Після вивчення цього курсу **студент повинен знати:**

- поняття і складові елементи інвестиційного процесу й інвестиційного середовища, ринку цінних паперів;
- основні правила купівлі-продажу цінних паперів;

- організаційні форми управління інвестиційними проектами, які забезпечують оптимальне використання науково-технічних, трудових та фінансових ресурсів, прийняття управлінських рішень по інвестуванню, направлених на досягнення ефективних кінцевих результатів;
- методи формування оптимального інвестиційного портфеля.

Студент повинен вміти:

- використовувати методи аналізу інвестиційних проектів, прогнозування інвестиційної діяльності підприємств;
- використовувати отримані знання в практичній діяльності;
- працювати з нормативно-довідковою документацією, вміти узагальнювати, порівнювати, робити висновки, володіти навичками прийняття самостійного рішення;
- використовувати сучасні методи розробки інвестиційних проектів;
- правильно оцінювати ризикові і без ризикові цінні папери при формуванні інвестиційного портфеля;
- виявляти резерви підвищення ефективності виробництва.

1.4. Перелік дисциплін, необхідних для вивчення даної дисципліни: основи економічної теорії, макроекономіка, статистика. Дисципліна «Фінансовий ринок» є основою вивчення дисциплін: управління інвестиційними проектами, основи підприємництва, прогнозування.

1.5. Місце дисципліни в професійній підготовці спеціаліста

«Фінансовий ринок» відноситься до циклу дисциплін професійної підготовки і є теоретично-методологічною базою при підготовці бакалаврів за спеціальністю «Менеджмент організацій».

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

2.1. Семестр 4

2.1.1. Лекційні заняття

Тема і зміст лекцій дисципліни «Фінансовий ринок» наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Теми і зміст лекцій

Номер теми	Назва теми та її зміст	Обсяг лекцій, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин
1	2	3	4
1	Модуль 1 Фінансовий ринок: сутність, структура та функції. Сутність та структура ринку фінансових ресурсів. Місце ринку цінних паперів в фінансовому ринку. Розвиток фінансових ринків: історична довідка та тенденції у майбутньому. Класифікація фінансових ринків: в залежності від того, хто пропонує цінні папери на продаж (емітент або інші особи); за строком обертання фінансових активів; з точки зору конкретної країни. Функції фінансових ринків.	4	2
2	Цінні папери як інструменти фінансового ринку. Сутність цінних паперів. Класифікація цінних паперів: за економічним змістом; за емітентами; за типом передачі майнових прав; за способом виплати доходу; за територією обертання; за ступенем надійності. Функції та роль цінних паперів в економіці. Американські (ADR) та глобальні (GDR) депозитарні розписки. Облігації, що забезпечені закладними (CDO), дефолтні свопи (CDS).	8	2

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4
3	<p align="center">Фінансові посередники на фінансовому ринку.</p> <p>Індивідуальні та інституціональні інвестори. Сутність та особливості діяльності фінансових посередників.</p> <p>Види фінансових посередників: комерційні банки, інвестиційні фонди та інвестиційні компанії, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії, торговці цінними паперами. Різниця між фінансовими посередниками та інституційними інвесторами.</p> <p>Функції фінансових посередників: ефективний розподіл ресурсів в часі; акумуляція заощаджень; перерозподіл ризику; узгодження тривалості активів та зобов'язань; забезпечення ліквідності інвестицій.</p>	4	2
4	<p align="center">Біржовий та позабіржовий ринки.</p> <p>Основні фондові ринки світу. Організація роботи фондової біржі на прикладі Нью-Йоркської фондової біржі (NYSE). Вимоги до особи, що претендує на членство в NYSE. Вимоги до емітента, котрий хоче, щоб його акції входили до лістингу NYSE. Категорії членів NYSE в залежності від виду торговельної діяльності: брокерсько-комісіонери, біржові брокери, біржові трейдери, "спеціалісти".</p> <p>Позабіржовий ринок: особливості організації на прикладі позабіржового ринку США (OTC). Три рівні учасників (користувачів інформації) OTC: учасники третього рівня (маркет-мейкери); учасники другого рівня (брокерські фірми); учасники першого рівня (інвестори, що не займаються активною діяльністю з купівлі-продажу цінних паперів).</p> <p>Операційні витрати інвесторів.</p> <p>Ефективність ринку цінних паперів: основні складові. Інвестиційна вартість. Вплив інвесторів, що прагнуть отримати вигоду з тимчасової неефективності ринку, на ступінь ефективності ринку.</p>	4	2
	<i>Всього лекційних занять модулю 1</i>	16	11

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4
5	<p>Модуль 2.</p> <p>Рахунки з використанням маржи.</p> <p>Сутність рахунків з використанням маржи. Купівля з використанням маржи: сутність; процедура виконання; визначення типу рахунку після зміни курсу; розрахунок показників прибутковості. Продаж цінних паперів "без покриття": сутність; процедура виконання; взаємовідносини між учасниками операції до, під час та після проведення операцій; визначення типу рахунку після зміни курсу; розрахунок показників прибутковості. Агрегування.</p>	4	2
5	<p>Інвестиції та інвестиційний процес.</p> <p>Сутність та види інвестицій. Інвестиційне середовище й основні його складові. Інвестиційний процес. Класифікація інвестицій: за об'єктами вкладення коштів; за характером участі інвестора в інвестуванні; за періодом фінансовий ринок; за формами власності; за регіональною ознакою.</p> <p>Сутність інвестиційного процесу та його основних етапів. Вибір інвестиційної політики. Аналіз ринку цінних паперів: фундаментальний та технічний аналіз. Формування портфеля цінних паперів. Перегляд портфеля цінних паперів. Оцінка ефективності цінних паперів.</p>	6	3
7	<p>Портфельне інвестування.</p> <p>Принципи формування класичного інвестиційного портфеля. Принципи формування портфеля акцій інвестора. Принципи, що визначають стратегію поведінки інвестора у випадку продажу своїх акцій.</p> <p>Типи портфелів: портфелі зростання; портфелі доходу; портфелі зростання та доходу. Типи інвесторів в залежності від ступеня ризику: консервативні, агресивні, помірно-агресивні, ірраціональні. Інвестиційні стратегії та управління портфелем. Активна модель управління портфелем. Пасивна портфельна модель управління портфелем. Тактика управління інвестиційним портфелем.</p>	4	2

Продовження таблиці 2.1

1	2	3	4
8	<p>Рейдерство як явище на фінансовому ринку.</p> <p>Сутність угод М&А (mergers and acquisitions). Мета угод М&А.</p> <p>Рейдерство як спосіб недружнього поглинання. Чотири групи рейдерства – «білі» рейдери, «сірі» рейдери, «чорні» або «кроваві» рейдери, грінмейл.</p> <p>Найбільш розповсюджені способи рейдерства: через акціонерний капітал, через наймане керівництво, через кредиторську заборгованість, шляхом оспорування приватизації. Приклади захвату підприємств (рейдерство), що популярні в Україні: замовна приватизація, фіктивне банкрутство, додаткова емісія, кишеньковий реєстратор. Грінмейл як мпосіб корпоративного шантажу.</p>	4	2
	Всього лекційних занять модулю 2	18	11

2.1.2. Практичні заняття

Таблиця 2.2 – Теми і зміст практичних занять

№ п/п	Назва теми практичних занять	Обсяг практичних занять, ак. годин	Обсяг самостійної роботи, ак. годин
1	2	3	4
Модуль 1.			
1	Проблеми фінансовий ринок в сформованих умовах економіки України	2	2
2	Питання фінансовий ринок у векселі та ощадні сертифікати	2	2
3	Дослідження аспектів обігу облігацій в сучасних умовах економіки України	2	2
4	Акція та її відмітні риси	2	2
	Всього практичних занять модулю 1	8	8
Модуль 2.			
5	Рішення задач визначення рівню	3	2

	маржу при покупці цінних паперів		
6	Рішення задач визначення рівню маржу при продажі цінних паперів “без покриття”	2	2
7	Рішення задач визначення рівню маржу при агрегуванні	2	3
8	Правовий статус інвесторів на ринку цінних паперів України	2	2
	Всього практичних занять модулю 2	9	9

2.1.3. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів складається з самостійної проробки лекційного матеріалу при підготовці до практичних і лекційних занять, роботи з законодавчою та періодичною літературою. Обсяг самостійної роботи наведено в табл. 2.1-2.2.

3. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

3.1. Види контролю

Основні контрольні заходи:

- вхідний контроль
- поточний контроль;
- підсумковий (семестровий) контроль-іспит;
- контроль знань з вивченої дисципліни.

3.2. Семестр 4

3.2.1. Перелік питань до вхідного контролю

1. Навести та охарактеризувати типи економічних систем.
2. Охарактеризувати принципи ринкової економіки.
3. Навести переваги та недоліки ринкової економіки.
4. Охарактеризувати принципи планової економічної системи.
5. Навести типи економічних ресурсів.
6. Навести основні детермінанти попиту на ринку.
7. Навести основні детермінанти пропозиції на ринку.
8. Навести фактори, що впливають на встановлення ціни рівноваги.

9. Охарактеризувати наступний тип ринку за ступенем конкуренції: ринок досконалої конкуренції.
10. Охарактеризувати наступний тип ринку за ступенем конкуренції: ринок монополістичної конкуренції.
11. Охарактеризувати наступний тип ринку за ступенем конкуренції: ринок олігополії.
12. Охарактеризувати наступний тип ринку за ступенем конкуренції: монопольний ринок.
13. Розкрити сутність поняття "цінні папери".
14. Навести типи цінних паперів, що обертаються на фінансових ринках.
15. Розкрити сутність інвестицій.
16. Навести фактори, що впливають на платіжний баланс країни.
17. Розкрити сутність поняття "ринок цінних паперів".
18. Навести основні складові ринку цінних паперів.
19. Охарактеризувати долар США як світову валюту.
20. Охарактеризувати події Великої депресії та її наслідки.

3.2.2. Перелік питань та типових завдань до 1 модульно-рейтингового контролю знань студентів

Перелік питань до 1 модульно-рейтингового контролю знань студентів:

1. Навести структуру фінансового ринку як ринку фінансових ресурсів (навести схему).
2. Розкрити сутність та основні класифікаційні ознаки фінансових ринків.
3. Навести класифікацію фінансових ринків. Охарактеризувати первинний та вторинний ринок.
4. Навести класифікацію фінансових ринків. Охарактеризувати фінансові ринки за періодом обертання та за територією обертання.
5. Розкрити сутність поняття "цінні папери" та навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів.
6. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Розкрити сутність та види "інструментів позики".
7. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Розкрити сутність та види "прав власності".
8. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Розкрити сутність та види "гібридних інструментів".
9. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Розкрити сутність та види похідних цінних паперів.
10. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Охарактеризувати цінні папери за типом передачі майнових прав та за ступенем ризику.
11. Навести основні класифікаційні ознаки цінних паперів. Охарактеризувати цінні папери за територією оборту та за способом виплати доходу.
12. Навести класифікацію акцій в залежності від рівня їхньої прибутковості

та фінансового ризику, що застосовується в країнах з ринковою економікою.

13. Охарактеризувати позитивні та негативні сторони випуску акцій, котрі необхідно враховувати емітентам при прийнятті рішення про емісію акцій.
14. Розкрити сутність облігацій. Навести два види облігацій, випуск яких передбачає законодавство України.
15. Навести певні переваги власників облігацій перед акціонерами. Охарактеризувати недоліки випуску облігацій для емітентів як способу залучення вільних коштів інвесторів.
16. Охарактеризувати функції та роль цінних паперів в економіці.
17. Розкрити сутність американських та глобальних депозитарних розписок (ADR і GDR).
18. Розкрити сутність облігацій, що забезпечені закладною (CDO) та сутність дефолтного свопу (CDS).
19. Розкрити сутність поняття "фінансові посередники". Охарактеризувати прямий і опосередкований засоби розповсюдження цінних паперів.
20. Розкрити функції фінансових посередників.
21. Коротко охарактеризувати види фінансових посередників.
22. Розкрити особливості функціонування комерційних банків. Навести види операцій комерційних банків.
23. Розкрити сутність функціонування інвестиційних компаній.
24. Охарактеризувати типи (класифікацію) інвестиційних компаній виходячи з практики США.
25. Охарактеризувати типи (класифікацію) інвестиційних компаній відповідно до законодавства України.
26. Охарактеризувати діяльність страхових компаній та недержавних пенсійних фондів.
27. Охарактеризувати діяльність та навести види недержавних пенсійних фондів.
28. Навести схему функціонування недержавного пенсійного фонду.
29. Охарактеризувати особливості функціонування недержавних пенсійних фондів; навести види активів, в котрі вони можуть вкладати фонди.
30. Описати торговців цінними паперами та їхню діяльність.
31. Розкрити основні аспекти функціонування NYSE.
32. Охарактеризувати діяльність членів NYSE у залежності від особливостей торговельної діяльності.
33. Охарактеризувати позабіржовий ринок цінних паперів.
34. Розкрити сутність позабіржового, "третього" та "четвертого" ринків.
35. Охарактеризувати користувачів інформації системи NASDAQ.
36. Визначити фактори ефективності ринку цінних паперів.
37. Показати, як інвестори, що прагнуть отримати вигоду з тимчасової неефективності ринку, своїми діями будуть викликати скорочення неефективності.

Перелік типових завдань до 1 модульно-рейтингового контролю знань студентів

1. Підприємство збирається через 4 роки придбати новий верстат вартістю 39 тис. грн. Яку суму грошей необхідно вкласти зараз, щоб через 4 роки мати можливість здійснити покупку, якщо відсоткова ставка прибутковості вкладень складає 15%.
2. Фінансовий менеджер підприємства запропонував Вам інвестувати Ваші 10000 грн. у його підприємство, пообіцявши повернути 12000 грн. через 2 роки. Маючи інші інвестиційні можливості, Ви повинні визначити процентну ставку прибутковості запропонованого варіанта.
3. Вам пропонують інвестувати гроші з гарантією подвоєння їхньої суми через 4 роки. Яка процентна ставка прибутковості такої інвестиції.
4. Інвестор К купив на початку року 1000 акцій компанії Н по 32 грн. Через рік акції даної компанії коштували вже 35 грн. за штуку. Причому по після 7 місяців з моменту покупки були виплачені дивіденди в розмірі 2 грн. на акцію при ставці відсотка 10%. Знайти прибутковість інвестора К по інвестиціям в акції компанії Н за останній рік.
5. На початку цього року інвестор вирішив вилучити заощадження в розмірі 100000 грн. з банку та інвестувати їх в портфель акцій та облігацій. Він вклав 40000 грн. у прості акції та 60000 грн. в корпоративні облігації. Через рік приналежні інвестору акції та облігації коштували вже відповідно 50000 та 45000 грн. Протягом року по акціях були виплачені дивіденди у розмірі 2000 грн., а купонні платежі по облігаціях склали 5800 грн. Знайти прибутковість портфелю цінних паперів інвестора за цей рік.
6. Доходність акцій становить 10%. Наприкінці періоду курс акцій склав 50\$, причому по акціям на протязі аналізованого періоду були виплачені дивіденди в розмірі 5\$ на акцію. Знайти вартість акцій на початок періоду.
7. Рік назад інвестор вклав кошти на депозитний рахунок в банк під 18,2% річних. Знайти реальну прибутковість цього вкладення, якщо інфляція за цей рік склала 12,8%.
8. Реальна та номінальна прибутковість вкладень інвестора за рік склала 18,8% та 24,5% відповідно. Знайти темп інфляції за цей період.

3.2.3. Перелік питань та типових завдань до 2 модульно-рейтингового контролю знань студентів

Перелік питань до 2 модульно-рейтингового контролю знань студентів

1. Описати рахунки з використанням маржу.
2. Описати процес покупки з використанням маржу.
3. Описати процес продажу «без покриття».

4. Визначити яким може бути рахунок інвестора в залежності від фактичного рівня маржу.
5. Охарактеризувати сутність інвестицій. Навести основні класифікаційні ознаки інвестицій.
6. Коротко охарактеризувати інвестиційний процес і його основні етапи.
7. Навести етапи інвестиційного процесу. Описати наступний етап інвестиційного процесу: аналіз ринку цінних паперів.
8. Охарактеризувати технічний аналіз цінних паперів.
9. Охарактеризувати фундаментальний аналіз цінних паперів.
10. Навести етапи інвестиційного процесу. Описати наступний етап інвестиційного процесу: формування портфелю цінних паперів.
11. Навести етапи інвестиційного процесу. Описати наступний етапи інвестиційного процесу: перегляд портфелю цінних паперів та оцінка ефективності портфелю цінних паперів.
12. Описати характерні риси векселів на фінансовому ринку України.
13. Охарактеризувати три види векселів в залежності від сфери їхнього застосування.
14. Охарактеризувати сутність та види фіктивних векселів. Охарактеризувати функції векселів.
15. Навести та охарактеризувати банківські операції з векселями.
16. Навести досвід США щодо розвитку ринку векселів у 80-х роках.
17. Навести принципи формування класичного портфеля цінних паперів.
18. Навести класифікацію типів інвестиційних портфелів. Охарактеризувати наступний тип інвестиційного портфелю: портфель росту.
19. Навести класифікацію типів інвестиційних портфелів. Охарактеризувати наступний тип інвестиційного портфелю: портфель доходу.
20. Навести класифікацію типів інвестиційних портфелів. Охарактеризувати наступний тип інвестиційного портфелю: портфель росту і доходу.
21. Визначити зв'язок цілей інвестування зі структурою портфеля.
22. Розкрити сутність понять "злиття" та "поглинання" в інтерпретації рейтингового агентства АТ Kearyu. Розкрити ціль злиття та поглинання.
23. Розкрити сутність поняття "рейдерство". Навести чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. На який рівень рентабельності націлені рейдери?
24. Охарактеризувати чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. Охарактеризуйте вплив рейдерства на інвестиційний клімат в Україні та основні фактори впливу на кількість атак.
25. Охарактеризувати чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. Рейдерство та угоди М&А – є різниця або немає?
26. Охарактеризувати чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. Вкажіть власне відношення до тези "Рейдери – санітари лісу".
27. Охарактеризувати чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. Чи є різниця у відношенні до рейдерства в країнах з розвинутою ринковою економікою та в країнах колишнього СРСР.

28. Охарактеризувати чотири групи рейдерів за інтенсивністю атак та дотримання законів. Охарактеризуйте етичну складову рейдерства як невід'ємного явища сучасної ринкової економіки.
29. Навести найбільш розповсюджені способи рейдерства.
30. Навести способи захвату підприємств (рейдерство), що популярні в Україні. Охарактеризувати наступний спосіб захвату підприємств: "замовлена приватизація".
31. Навести способи захвату підприємств (рейдерство), що популярні в Україні. Охарактеризувати наступний спосіб захвату підприємств: "фіктивне банкрутство".
32. Навести способи захвату підприємств (рейдерство), що популярні в Україні. Охарактеризувати наступний спосіб захвату підприємств: "додаткова емісія".
33. Навести способи захвату підприємств (рейдерство), що популярні в Україні. Охарактеризувати наступний спосіб захвату підприємств: "кишеньковий реєстратор".
34. Розкрити сутність грінмейлу як методу корпоративного шантажу.

Перелік типових завдань до 2 модульно-рейтингового контролю знань студентів

1. Інвестор В продав акції «без покриття» за ціною 150\$ за штуку з вихідним рівнем маржі 55%. Курс знизився до 100\$, причому виплачені дивіденди інвесторові С в розмірі 15\$ за шт. Знайти доходність інвестора В.
2. Інвестор А купив 300 акцій по 90\$ за штуку з використанням маржі (53%- вихідний необхідний рівень маржі). Через час курс знизився до 85\$ за акцію. Мінімальний необхідний рівень маржі 27%. Визначити стан рахунка інвестора А (обмежений або з заниженою маржею).
3. Інвестор К продав акції «без покриття» за ціною 120\$ за штуку з вихідним необхідним рівнем маржі 54%. Курс упав до 85\$ за штуку. Розрахувати доходність інвестора К, якщо він заробляє 12% на тій частині грошей, що забезпечує значення маржі.
4. Інвестор Е купує з використанням маржі 1010 акцій компанії В по 75\$ за штуку. Вихідний необхідний рівень маржі 55%, мінімальний рівень 29%. Якщо ціни акцій упадуть до 60\$, то чи одержить інвестор Е запит на збільшення маржі?
5. Акції компанії А коштують у даний час 20\$. Вихідний необхідний рівень маржі 55%, а мінімальний рівень 32%. Інвестор купує з використанням маржі 200 акцій компанії А. До якого рівня повинен упасти ринковий курс акцій цієї компанії, щоб інвестор одержав запит на збільшення маржі?
6. Акції компанії С в теперішній час коштують 100\$. Вихідний необхідний рівень маржі 60%, а мінімальний рівень – 30%. Якщо інвестор продає «без покриття» 300 акцій цієї компанії, то до якого рівня може

- піднятися їхній курс, перш ніж інвестор одержить запит на підтримку маржі.
7. Інвестор продає «без покриття» 220 акцій компанії E за ціною 68\$ за штуку, а купує з використанням маржі 345 акцій компанії F по 130 \$ за штуку. Через час акції компанії E котируються по 65\$ за штуку, а компанії F по 120\$ за штуку. Вихідний рівень маржі 55%, а мінімальний – 30%. Визначити вид рахунка після зміни курсу.
 8. Інвестор П купив з використанням маржі 500 акцій компанії A по 35\$ за штуку. Вихідний необхідний рівень маржі – 45%, а річна ставка відсотка по позиках з маржею складає 12%. Протягом наступного року ринковий курс акції піднімається до 40\$. Яка доходність інвестицій?

3.2.4. Перелік типових завдань до іспиту

До семестрового контролю-заліку винесені питання та завдання I і II модульно-рейтингового контролю знань.

3.2.5. Питання до контролю знань з вивченої дисципліни

1. Охарактеризувати основні положення інвестицій в цінні папери.
2. Навести класифікацію цінних паперів.
3. Розкрити сутність поняття "цінні папери" та основні класифікаційні ознаки цінних паперів.
4. Навести цінні папери, що відносяться до групи "інструменти позики" та "права власності".
5. Навести цінні папери, що відносяться до групи "гібридні інструменти" та "похідні цінні папери".
6. Розкрити сутність та основні класифікаційні ознаки фінансових ринків.
7. Охарактеризувати первинний та вторинний фондовий ринок.
8. Розкрити сутність поняття "фінансові посередники".
9. Розкрити функції фінансових посередників.
10. Охарактеризувати особливості діяльності комерційних банків.
11. Охарактеризувати особливості діяльності інвестиційних компаній.
12. Охарактеризувати особливості діяльності страхових компаній.
13. Охарактеризувати особливості діяльності недержавних пенсійних фондів.
14. Охарактеризувати особливості діяльності торговців цінними паперами.
15. Охарактеризувати інвестиційний процес і його основні етапи.
16. Описати процес аналізу ринку цінних паперів.
17. Навести основні положення технічного аналізу цінних паперів.

18. Навести основні положення фундаментального аналізу цінних паперів.
19. Привести основні етапи інвестиційного процесу. Розкрити проблеми, що виникають при формуванні портфеля цінних паперів.
20. Описати основні аспекти функціонування брокерських фірм.
21. Привести специфікацію заявки інвестора на купівлю-продаж цінних паперів. Визначити розмір і строк виконання заявок.
22. Привести специфікацію заявки інвестора на купівлю-продаж цінних паперів. Визначити та проаналізувати типи заявок.
23. Описати рахунки з використанням маржу.
24. Описати процес покупки з використанням маржу.
25. Розкрити сутність продажу «без покриття».
26. Розкрити схему продажу «без покриття» (пояснити).
27. Визначити яким може бути рахунок інвестора в залежності від фактичного рівня маржу.
28. Розкрити сутність агрегування.
29. Розкрити основні аспекти функціонування NYSE.
30. Охарактеризувати типи та функції членів NYSE.
31. Охарактеризувати позабіржовий ринок цінних паперів.
32. Описати основні аспекти діяльності позабіржового ринку.
33. Розкрити сутність позабіржового та "третього" ринків.
34. Охарактеризувати сутність позабіржового та "четвертого" ринків.
35. Охарактеризувати користувачів NASDAQ.
36. Коротко охарактеризувати систему NASDAQ.
37. Охарактеризувати інвесторів, що орієнтуються на інформацію і ліквідність. Розкрити ціну як джерело інформації для інвесторів.
38. Розкрити сутність клірингових процедур.
39. Охарактеризувати операційні витрати інвесторів.
40. Охарактеризувати інвестиційну банківську діяльність.
41. Описати графік попиту на цінні папери.
42. Охарактеризувати графік пропозиції цінних паперів.
43. Розкрити сутність попиту на володіння цінними паперами.
44. Визначити фактори ефективності ринку цінних паперів.
45. Показати, як інвестори, що прагнуть отримати вигоду з тимчасової неефективності ринку, своїми діями будуть викликати скорочення неефективності.
46. Описати процес визначення рівня доходності портфеля.
47. Пояснити зміст використання кривих байдужості.
48. Охарактеризувати основні властивості кривих байдужості.
49. Охарактеризувати графік кривих байдужості інвестора.

50. Описати, яким чином визначається очікувана дохідність та стандартне відхилення портфеля.
51. Описати принципи формування портфеля цінних паперів.
52. Визначити типи інвестиційних портфелів.
53. Навести характеристику наступному типу інвестиційного портфелю: портфель росту і доходу.
54. Визначити зв'язок цілей фінансовий ринок зі структурою портфеля.
55. Навести класифікацію змісту портфелю виходячи із сукупності цінних паперів, що до нього входять.
56. Розкрити сутність стратегії та тактику керування інвестиційним портфелем.
57. Розкрити сутність понять "злиття" та "поглинання".
58. Розкрити сутність поняття "рейдерство". Навести класифікацію рейдерства за інтенсивністю атак та дотримання законів.
59. Навести способи захвату підприємств, що використовують рейдери.
60. Розкрити сутність грінмейлу як методу корпоративного шантажу.

4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ І НАВЧАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

4.1. Основна та додаткова література

Основна:

1. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання-Пресс, 2003. – 535 с.
2. Кузнєцова Н.С., Назарчук І.Р. Ринок цінних паперів в Україні: правові основи фор-мування та функціонування. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 528с.
3. Боди З., Кейн А., Маркус А. Принципы инвестиций, 4-е издание.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2004. – 984 с.
4. Мертенс А.В. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: Киевское инвестиционное агентство, 1997. – XVI, 416 с.

Додаткова:

1. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: ИНФРА, 1997 – 1024 с.
2. Федоренко В.Г. Гойко А.Ф. Инвестознавство: Підручник / За наук. ред. В.Г. Федоренка. – К.: МАУП, 2000. – 408с.
3. Фабоцци Ф. Управление инвестициями: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 932 с.
4. Колісник М.К., Маслак О.О., Романів Є. М. Фінансовий ринок: Навч.посібник. - Львів: Видавництво Національного Університету „Львівська політехніка”, 2004. - 192 с.